



Kontakty z Mediami i  
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej  
**KOMUNIKAT PRASOWY nr 26/12**  
Luksemburg, 15 marca 2012 r.

Wyrok w sprawie C-162/10  
Phonographic Performance (Ireland) Limited / Irlandia, Attorney General

## **Osoba prowadząca hotel, która odtwarza fonogramy w pokojach hotelowych, musi uiszczać producentom godziwe wynagrodzenie**

*Państwa członkowskie nie mogą zwolnić tej osoby z obowiązku zapłaty takiego wynagrodzenia*

Prawo Unii<sup>1</sup> nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewniania w ich ustawodawstwie prawa do jednorazowego godziwego wynagrodzenia dla producentów fonogramów opublikowanych w celach handlowych, płatnego przez użytkownika tych fonogramów w związku z ich nadawaniem lub udostępnianiem publicznym w jakikolwiek sposób. Niemniej jednak, to godziwe wynagrodzenie nie jest płatne w ramach „użytku prywatnego”.

Phonographic Performance (Ireland) Limited („PPL”) jest spółką zajmującą się zbiorowym zarządzaniem prawami producentów fonogramów do nagrań dźwiękowych lub fonogramów w Irlandii.

PPL wniosła do High Court (Commercial Division, Irlandia) powództwo przeciwko państwu irlandzkiemu mające na celu ustalenie, że państwo to narusza prawo Unii, ponieważ regulacje krajowe zwalniają prowadzących hotele z obowiązku zapłaty godziwego wynagrodzenia za używanie fonogramów w pokojach hotelowych w Irlandii. PPL żądała także odszkodowania z tytułu tego uchybienia. W tych okolicznościach sąd irlandzki zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z kilkoma pytaniami.

W dzisiejszym wyroku Trybunał na wstępie dokonał analizy kwestii, czy osoba prowadząca hotel, umieszczająca w pokojach klientów odbiorniki telewizyjne lub radiowe, do których doprowadza nadawany sygnał, jest „użytkownikiem” dokonującym czynności „publicznego udostępnienia” nadawanego fonogramu w rozumieniu prawa Unii.

W tym kontekście Trybunał przypomniał, iż orzekł już wcześniej, że pojęcie publicznego udostępniania wymaga zindywidualizowanej oceny i aby dokonać takiej oceny, trzeba uwzględnić kilka uzupełniających się czynników, niemających charakteru autonomicznego i od siebie współzależnych<sup>2</sup>.

Do tych czynników zaliczyć należy, w pierwszej kolejności, nieodzowną rolę odgrywaną przez **użytkownika**. Użytkownik ten dokonuje bowiem czynności udostępnienia, gdy podejmuje działania w celu udostępnienia swoim klientom nadawanego programu zawierającego chroniony utwór, mając pełną świadomość konsekwencji swego postępowania. Trybunał sprecyzował następnie niektóre nieodłączne elementy **terminu „publiczne”**. W tym względzie stwierdził, iż określenie „publiczne” oznacza, że chodzi o **nieokreśloną liczbę potencjalnych odbiorców i dość znaczną liczbę osób**. Wreszcie, Trybunał orzekł, że **zarobkowy charakter „publicznego udostępniania”** stanowi także istotny czynnik. Dorozumiane jest zatem, że odbiorcy, w stosunku do których

<sup>1</sup> Dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 376, s. 28), która weszła w życie dnia 16 stycznia 2007 r. Dyrektywa ta ujednoliciła i uchyliła dyrektywę Rady 92/100/EWG z dnia 19 listopada 1992 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 346, s. 61).

<sup>2</sup> Wyrok z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie [C-135/10](#) Società Consortile Fonografici (SCF) przeciwko Marcowi Del Corsowi; zob. także [komunikat prasowy nr 25/12](#).

następuje udostępnianie, z jednej strony są dla użytkownika grupą docelową, a z drugiej strony są podatni, w takim czy innym stopniu, na odbiór tego udostępniania, a nie jedynie „uchwycani” przypadkowo.

Otóż, w rozpatrywanej sprawie, kryteria te zostały spełnione. I tak **rola osoby prowadzącej hotel**, która umieszcza w pokojach odbiorniki telewizyjne lub radiowe, **jest nieodzowna**, gdyż goście hotelu mogą korzystać z fonogramów tylko dzięki celowemu działaniu tej osoby prowadzącej. W odniesieniu następnie do gości hotelu, stanowią oni **nieokreśloną liczbę potencjalnych odbiorców**, gdyż dostęp owych gości do usług hotelu wynika, co do zasady, z własnego wyboru każdego z nich i jest ograniczony wyłącznie przez możliwości noclegowe danego hotelu. Odnośnie do znaczenia liczby potencjalnych odbiorców, Trybunał orzekł już, że goście hotelu stanowią **dość znaczną liczbę osób**, tak że należy uznać te osoby za publiczność<sup>3</sup>. Wreszcie nadawanie fonogramów przez osobę prowadzącą hotel **ma charakter zarobkowy**. Dokonywane przez osobę prowadzącą hotel działanie, mające na celu udostępnienie gościom utworu nadawanego drogą radiowo-telewizyjną, stanowi bowiem dodatkową usługę, mającą wpływ na standard tego hotelu, a co za tym idzie, na cenę pokoju. Poza tym możliwe jest przyciągnięcie dodatkowych gości zainteresowanych tymi dodatkowymi usługami.

W rezultacie taka osoba prowadząca hotel jest „użytkownikiem” dokonującym czynności „publicznego udostępniania” nadawanego fonogramu w rozumieniu prawa Unii.

Z tego względu osoba ta jest **obowiązana uiszczać godziwe wynagrodzenie** za odtwarzanie nadawanego fonogramu **oprócz wynagrodzenia uiszczanego przez nadawcę**. Otóż, gdy prowadzący hotel udostępnia nadawany fonogram w pokojach swoich gości, używa tego fonogramu w sposób autonomiczny i przekazuje go publiczności odrębnej i dodatkowej w stosunku do tej, której dotyczyło pierwotne udostępnienie. Ponadto czerpie on korzyści gospodarcze z tego przekazania, niezależne od korzyści uzyskiwanych przez nadawcę lub producenta fonogramów.

Trybunał orzekł także, że osoba prowadząca hotel umieszczająca w pokojach gości nie odbiorniki telewizyjne lub radiowe, lecz inne urządzenie oraz fonogramy w formie analogowej lub cyfrowej, które mogą być odtwarzane lub odsłuchiwane za pomocą tego urządzenia, jest „użytkownikiem” dokonującym czynności „publicznego udostępniania” fonogramu w rozumieniu prawa Unii. Z tego względu, jest obowiązana uiszczać godziwe wynagrodzenie za przekazywanie wspomnianych fonogramów.

Ponadto, według Trybunału, o ile prawo Unii ogranicza prawo do godziwego wynagrodzenia w przypadku „użytku prywatnego”, o tyle **nie umożliwia państwom członkowskim zwolnienia osoby prowadzącej hotel, która dokonuje czynności „publicznego udostępniania” fonogramu, z obowiązku zapłaty takiego wynagrodzenia**.

W tym kontekście Trybunał uściślił, że to nie kwestia tego, czy korzystanie z utworu przez gości hotelu ma charakter prywatny, ale kwestia tego, czy korzystanie z tego utworu przez tę osobę prowadzącą ma charakter prywatny, czy też nie, ma znacznie dla ustalenia, czy może ona powołać się na ograniczenie wynikające z „użytku prywatnego”. Tymczasem „użytek prywatny” chronionego utworu udostępnionego publicznie przez jego użytkownika stanowi sprzeczność terminologiczną, skoro „publicznie” oznacza z definicji „nieprywatnie”.

---

**UWAGA:** Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

---

*Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.*

*[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia*

---

<sup>3</sup> Wyrok z dnia 7 grudnia 2006 r. w sprawie [C-306/05](#) SGAE; zob. także [komunikat prasowy nr 95/06](#)

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793  
Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106